

Spelinspektionens tillsynspolicy

Innehåll

1	Spelinspektionens tillsynsuppdrag	3
2	Tillsynspolicyns koppling till verksamhetsplanen	4
3	Tillsyn vid Spelinspektionen	4
3.1	Våra tillsynsobjekt	5
3.2	Riskbaserat förhållningsätt	5
3.3	Planerad tillsyn	6
3.4	Händelsestyrd tillsyn	7
4	Tillsynsmetoder	7
4.1	Tillsyn genom inspektion	7
4.2	Förebyggande tillsyn	8
4.3	Tillsynsmetoder vid arbete mot olagligt spel	8
5	Verksamhetsutveckling och kvalitetssäkring	8

Inledning

Spelinspektionens tillsyn utgår från målen med den svenska spelregleringen. Det innebär att tillsynen ska inriktas på områden som är av särskild betydelse för en sund och säker spelmarknad. Tillsynen ska på så vis bidra till ett starkt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen, att de negativa konsekvenserna av spelande begränsas och att spel inte används som ett stöd för kriminell verksamhet. Tillsyn är ur ett brett perspektiv all verksamhet vid myndigheten som syftar till ökad regelefterlevnad vilket kan uppnås på flera olika sätt.

Det främsta målet med Spelinspektionens tillsynsinsatser är att ge effekter i form av ökad regelefterlevnad hos tillsynsobjekten men även att skapa goda förutsättningar för ökad regelefterlevnad och bidra till ökad kunskap för fler än de som granskas. Det uppnås genom att kommunicera tillsynsinsatserna på ett tydligt sätt samt göra våra ställningstaganden tillgängliga för många.

Tillsynsverksamheten ska utgå från myndighetens värdegrund: kvalitet, respekt och proaktivitet. Det är viktigt att tillsynen genomförs effektivt och rättssäkert, att vi behandlar alla med respekt och att vi agerar på ett sätt som skapar förtroende för myndigheten. Ett högt förtroende för myndigheten ökar förutsättningarna att nå våra mål och bidrar även till ökad regelefterlevnad och kunskap på spelmarknaden.

Syftet med tillsynspolicyn är att på ett generellt och övergripande plan beskriva Spelinspektionens tillsynsuppdrag och tillsynsmetoder. Policyn ska ligga till grund för utformningen av myndighetens årliga verksamhetsplan inom verksamhetsgrenen tillsyn.

1 Spelinspektionens tillsynsuppdrag

Spelinspektionens tillsynsuppdrag framgår av myndighetens instruktion¹.

Myndigheten är enligt instruktionen förvaltningsmyndighet för frågor om spel och ska fullgöra de uppgifter som spelmyndigheten har enligt

¹ Förordning (2018:1476) med instruktion för Spelinspektionen.

spellagen (2018:1138) och lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel. Av spellagen följer även att Spelinspektionen har tillsyn över att den som bedriver spelverksamhet med licens eller registrering följer bestämmelserna i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Vidare styrs tillsynsuppdragets omfattning och inriktning av myndighetens regleringsbrev.

Vissa delar av myndighetens tillsynsuppdrag ska ske genom samverkan med andra myndigheter. Enligt vår instruktion ska vi löpande samverka med Konsumentverket på de områden där myndigheterna har ett gemensamt tillsynsansvar. Därutöver ska vi även så långt det är nödvändigt för att uppnå en ändamålsenlig tillsyn samverka med utländska myndigheter som vi ingått avtal med. Utförandet av dessa delar av tillsynsuppdraget kan ske på fler sätt och med andra metoder än de som beskrivs i denna tillsynspolicy.

2 Tillsynspolicyns koppling till verksamhetsplanen

I Spelinspektionens verksamhetsplan preciseras myndighetens årliga prioriterade områden för tillsyn. Verksamhetsplanen beslutas varje år av vår styrelse. De prioriterade områdena för tillsyn utgår från vårt tillsynsuppdrag och de övergripande målen med spelregleringen och följer principerna i tillsynspolicyn men anpassas också till vad som sker i vår omvärld och de erfarenheter vi fått från olika delar av verksamheten. Utifrån verksamhetsplanen och de prioriterade områdena för tillsyn utformas de tillsynsaktiviteter som utgör den planerade tillsynen som ska genomföras under året.

3 Tillsyn vid Spelinspektionen

Begreppet *tillsyn* ska ha en vid betydelse och innefatta all verksamhet vid myndigheten som syftar till ökad regelefterlevnad på spelmarknaden. Ökad regelefterlevnad kan åstadkommas på flera olika sätt. Tillsynsinsatserna kan därmed utgöras av såväl granskning av regelefterlevnad genom inspektion som av insatser i preventivt syfte genom förebyggande tillsyn.

3.1 Våra tillsynsobjekt

Myndighetens tillsynsobjekt kan delas in i två kategorier. Den ena kategorin består av de aktörer som har licens eller tillstånd för att tillhandahålla spel. Den andra kategorin består av de aktörer som bedriver olaglig spelverksamhet, det vill säga aktörer som antingen riktar sin spelverksamhet mot Sverige utan licens eller som tillhandahåller otillåten spelverksamhet som licens inte får ges för.

För att kunna uppnå målen med spelregleringen är det en grundläggande förutsättning att de som bedriver spelverksamhet i Sverige har nödvändig licens samtidigt som aktörer som saknar sådan licens stängs ute från den svenska spelmarknaden. En särskild form av myndighetens tillsynsarbete består därför av att genomföra insatser som ska försvåra för de aktörer som bedriver olagligt spel att bedriva spelverksamhet i Sverige. Denna del av tillsynsarbetet benämns som "arbetet mot olaglig spelverksamhet". Syftet med dessa tillsynsinsatser är dels att se till att spel inte används som ett stöd för kriminell verksamhet och dels att de ska bidra till en ökad kanalisering av spelandet till aktörer som har licens och de är därmed också avgörande för ett starkt konsumentskydd.

3.2 Riskbaserat förhållningsätt

Spelinspektionens tillsyn ska utgå från ett riskbaserat förhållningssätt. Det innebär att tillsynen ska ha sin grund i de övergripande målen med spelregleringen, det vill säga att spelmarknaden ska vara sund och säker. Vid urvalet av vilka områden som ska prioriteras ska vi därför inrikta oss på områden där vi kan anta att tillsynen kommer att bidra till ett starkt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen, att de negativa konsekvenserna av spelande begränsas och att spel inte används som ett stöd för kriminell verksamhet. Inom dessa områden ska vi sträva efter att genomföra tillsynsinsatser där risken att det förekommer väsentliga brister bedöms vara som störst och där bristande regelefterlevnad bedöms kunna orsaka störst konsekvenser. Vi ska även genom att vi löpande bevakar och analyserar utvecklingen i såväl omvärlden som på den svenska spelmarknaden kunna identifiera och fånga upp övergripande risker vilka kan leda till att vi initierar tillsynsinsatser. Att vi ser ett behov av att utveckla praxis inom ett visst område kan också utgöra skäl till att vi initierar tillsynsinsatser.

Vi ska även tillämpa ett riskbaserat förhållningssätt avseende vilka tillsynsobjekt som granskas. Vid genomförandet av tillsynsinsatserna beaktas därför identifierade individuella riskområden hos tillsynsobjekten. De individuella riskområdena består av omständigheter och faktorer i licenshavarnas verksamheter som kan ha identifierats under licensprövningen eller under den pågående licenstiden. Utifrån de identifierade individuella riskområdena värderas varje licenshavares risknivå kopplat till regelefterlevnad. Arbetssättet ska skapa en länk mellan myndighetens licensgivning och tillsynsarbete och bidra till såväl att tillsyn riktas mot rätt tillsynsobjekt som ett effektivt resursutnyttjande.

3.3 Planerad tillsyn

Spelinspektionens planerade tillsyn utgår från den årliga verksamhetsplanen och består av tillsyn utifrån de övergripande målen med spelregleringen och våra fastställda prioriterade områden.

Våra prioriterade områden för tillsyn utgår från myndighetens tillsynsuppdrag och övergripande mål men kan variera från år till år och anpassas till vad som sker i vår omvärld och de erfarenheter vi fått från olika delar av verksamheten.

Den planerade tillsynen kan likt den händelsestyrda tillsynen ha sitt ursprung i riskområden som uppmärksammas via tips eller klagomål som kommit in till myndigheten eller härstamma från vår egen omvärldsbevakning. Till skillnad från den händelsestyrda tillsynen är dock tillsynsområdena inom den planerade tillsynen planerade i förväg och de utgör en del av den tillsyn som framgår av verksamhetsplanen och de tillsynsaktiviteter som är planlagda att genomföras under året. Även i de fall ett visst tillsynsområde framgår av verksamhetsplanen och utgör en del av den planerade tillsynen kan inriktningen av de tillsynsaktiviteter vi genomför inom området till viss del vara händelsestyrd. Inriktningen kan påverkas av att vi upptäcker eller får information om sakförhållanden eller händelser inom ett område som inte tidigare varit kända eller som förändrats och som vi reagerar på. En annan omständighet som kan påverka den planerade tillsynens inriktning inom ett område är information från de uppgifter licenshavarna är skyldiga att med viss regelbundenhet rapportera till myndigheten.

3.4 Händelsestyrd tillsyn

Händelsestyrd tillsyn kan inledas efter att vi uppmärksammat riskområden antingen via tips och klagomål som kommit in till myndigheten eller via vår egen omvärldsbevakning. Utifrån den händelsestyrda tillsynens natur kan den inte planeras i förväg på samma sätt som den planerade tillsynen. Den händelsestyrda tillsynen framgår av den anledningen inte av verksamhetsplanen. En viss del av myndighetens resurser för tillsyn avsätts däremot varje år för att vid behov kunna genomföra händelsestyrd tillsyn med kort varsel.

Vid urvalet av vilka tips eller klagomål som ska leda till att vi inleder händelsestyrd tillsyn prioriteras misstänkta överträdelser som riskerar att orsaka stor skada, som riskerar att drabba många personer, som kan tyda på systematiska brister hos en enskild licenshavare eller en grupp av licenshavare, eller som annars är av särskild betydelse för att bidra till att målen med spelregleringen uppnås.

Vi kategoriserar tips och klagomål om väsentliga brister inom relevanta områden som kommer in till myndigheten. Dessa kan, tillsammans med andra indikationer från till exempel vår egen omvärldsbevakning och våra erfarenheter, senare ligga till grund för den planerade tillsynen.

4 Tillsynsmetoder

Tillsyn kan utföras på två sätt, tillsyn genom inspektion eller förebyggande tillsyn.

4.1 Tillsyn genom inspektion

Inspektion innebär att vi riktar granskningen direkt mot ett eller flera enskilda tillsynsobjekt. Inspektion sker vanligtvis via metoderna skrivbordstillsyn eller platsbesök, eller en kombination av skrivbordstillsyn och platsbesök.

Vid en skrivbordstillsyn skickas ett antal skriftliga frågor eller begäran om information via brev till det eller de tillsynsobjekt som ska granskas. Vid ett

platsbesök gör vi istället granskningen på plats hos det eller de tillsynsobjekt som ska granskas. Alternativt kan vi begära att det eller de tillsynsobjekt som ska granskas besöker oss eller så kan mötet ske digitalt. När vi använder kombinationen av skrivbordstillsyn och platsbesök kan det till exempel ske genom att ett antal skriftliga frågor följs upp av ett besök och en granskning på plats, av ett besök hos oss eller av ett digitalt möte. Denna typ av tillsyn avslutas med beslut riktade mot enskilda tillsynsobjekt.

4.2 Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn är tillsynsinsatser som sker i förebyggande och kunskapshöjande syfte för att underlätta för tillsynsobjekten att frivilligt följa gällande regler. Den förebyggande tillsynen riktas i regel inte mot en enskild aktör och sker vanligtvis via metoderna analys, vägledning eller genom att vi fattar beslut om ett ställningstagande. Denna tillsyn resulterar därför inte i beslut med ingripanden riktade mot enskilda tillsynsobjekt. Däremot kan det som framkommer vid denna typ av tillsyn utgöra skäl att öppna enskilda tillsynsärenden.

4.3 Tillsynsmetoder vid arbete mot olagligt spel

Till följd av att Spelinspektionen inte har något brottsbekämpande uppdrag och inte utreder brott behöver vi i denna del av tillsynsverksamheten samverka med polis, åklagare och andra svenska myndigheter. Den omständigheten att de aktörer som bedriver olaglig spelverksamhet utan licens oftast har sitt säte i andra länder än Sverige innebär också särskilda utmaningar som kräver att vi samverkar med andra aktörer och utländska myndigheter. Mot den bakgrunden kan utförandet i denna del av tillsynsverksamheten ske på fler sätt och med andra metoder än de som beskrivs i denna tillsynspolicy.

5 Verksamhetsutveckling och kvalitetssäkring

Spelinspektionen ska kontinuerligt arbeta med att utveckla våra metoder och arbetssätt för att bedriva tillsyn. För att säkerställa enhetlighet, effektivitet och rättssäkerhet i tillsynsverksamheten ska vi fortlöpande arbeta med intern kompetensutveckling för att öka kompetensen inom tillsynsområdet. Som stöd i

tillsynsarbetet ska vi också löpande utveckla våra processer, riktlinjer, checklistor, mallar och annan intern vägledning.